

Associacions col·laboradores

güisme en l'escola. Un episodi no desitjat durant el seu mandat fon l'haver de posar a la ciutat dos setmanes en estat de guerra degut als dramàtics episodis de la crema i assalts d'iglésies, convents i del Palau Arquebisbal en maig d'eixe 1931. Amador de la seua terra, intentà impulsar un pla per a la defensa dels interessos morals i materials de les comarques valencianes, puix ya llavors el Govern "no tenia eixes atencions que guardava per a unes altres regions d'Espanya". No obstant, els seus projectes no acabaven de quallar, i ad eixa escassa acollida se li sumà la dificultat de portar avant una política urbana en temps de crisis. Això desembocà en una malaltia que el portà a apartar-se del seu càrrec en octubre de 1931, succeint-lo Vicent Alfaro,

encara que no se feu efectiva la dimissió fins al 20 de giner de 1932. Se li feu un homenage "per sa immaculada política i pels servicis tan grans que ha prestat a València"; se'l nomenà Alcalde Honorari de València, fent-se-li entrega de les insígnies corresponents; i conservà la regidoria i la presidència de la Comissió de Passeigs de l'Ajuntament.

Agustí Trigo i Mezquita faltà el 19 de maig de 1952, en València, i la seua mort passà pràcticament desapercibuda, puix els mijos oficials no se feren resò.

L'història el recordarà com el farmacèutic valencià inventor del TriNaranjus...

R. F. B.

Tots els dies 9

9 de febrer de 2017

(Colege de Farmaceutics. Valencia ciutat)

Agustí Trigo i Mezquita

(Valencia ciutat, 1863 – 1952)

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

AGUSTÍ TRIGO I MEZQUITA

(València ciutat, 1863 – 1952)

Home polifacètic, fon un personage en caràcter, honest, treballador, mamrenedor, professional i en molta sensibilitat social, lo que li valgué el reconeixement de la societat valenciana. Fon, ademés, un amant de la seua terra, de la que se sentia ben orgullós i a la qual volia engrandir, com se demostra en els seus treballs científics, comercials i publicitaris. Agustí Trigo i Mezquita naixqué un 26 de setembre de 1863 en València ciutat. Son pare era d'ascendència aragonesa i sa mare morellana. La família regentava un comerç en les rodalies de la plaça del Mercat Central. A primeries, sense tindre molt clara l'idea del seu devindre, estudià en la Real Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles, pero en acabant començà estudis de farmàcia en Barcelona, llicenciant-se en 1888. Se doctorà en farmàcia en Madrid en 1892, pero abans estigué una temporada treballant en el laboratori dirigit pel seu mestre, el Dr. Vicent Peset Cervera. Tornà a València en 1896 i montà en el carrer Sagunt el "*Laboratorio y farmacia del doctor Agustín Trigo Mezquita*". Potser que la caent industrial siga la més cridanera del seu currículum, puix se convertí en pioner, i en molt d'èxit, de l'indústria farmacèutica valenciana, basant-se en l'investigació i desenroll d'extracció de productes trets d'unes matèries molt corrents en les nostres terres, ¡els cítrics! De llimes i taronges, majoritàriament, obtenia olis essencials, essències, extractes, productes químics i farmacèutics, colorants vegetals inofensius per a la farmàcia i indústria licorera, confiteria, aixarops...

De la coneguda popularment com a fàbrica d'essències del Dr. Trigo, destacava la fabricació del "Citrato de Magnesia del Dr. Trigo", que guanyà numerosos guardons en fires i exposicions internacionals. Era una sal de fruites obtesa del processat químic de cítrics, que estava indicada per a trastorns digestius lleus i per a ajudar a fer la digestió. També s'utilisava com a refresc hidratant i com a laxant llauger. Venia etiquetat en l'imatge d'una llauradora valenciana, apreciand-se al fondo el Micalet.

Fon precisament l'especialisació en la fabricació d'essències i aixarops de taronja i llima lo que li feu crear un popular refresc, denominat Naranjina. En 1935, en la Fira de Marsella, un empresari francès li comprà la fórmula i la marca per a començar la producció i comercialisació del refresc com a "Orangina, l'espumós de suc de taronja o llima". Este refresc fon el més popular en França durant dècades.

Un poc més tart, en companyia de Salvador Soler, decidiren comercialisar una evolució de la Naranjina, pero sense gas. Al refresc, que fon amplament conegut arreu del món, el denominaren TriNaranjus. El seu èxit se degué a una excelent campanya de publicitat, oferint el producte com a suc natural de taronja o llima... i sense gas, i a un novedós envàs. El TriNaranjus ha segut refresc

de moda en Espanya i en Hispanoamèrica fins a l'actualitat, que rep el nom de Trina.

Gran impulsor de l'activitat cultural i científica, algunes de les seues fites foren: subdelegat de Farmàcia de València de 1905 a 1931; vocal de la Junta Provincial de Sanitat durant 28 anys; president de la Secció de Farmàcia de l'Institut Mèdic Valencià, i, en acabant, del seu consell d'administració; president de la Comissió Regional per a l'aprofitament de les plantes medicinals; president de l'Ateneu Científic de València; secretari i president del Molt Il·lustre Colege Oficial de Farmacèutics de València, conseguint que el Govern central el reconeguera com el que Maria de Castella, reina d'Aragó i Sicília, fundara en 1441, pero que també contemplara que ya en 1329 se tenien notícies del Gremi d'Apothecaris de la Ciutat i Regne de València; fon l'iniciador de les ensenyances de comerç en la Societat de Dependència Mercantil, que seria la precursora de l'Escola Oficial de Comerç; representà a l'Ajuntament de València en el Centre de Cultura Valenciana, sent nomenat en 1920 director d'eixa institució que, en el temps, se convertiria en la Real Acadèmia de Cultura Valenciana; fon també director del II Congrés de Recs; director del Congrés d'Història de la Corona d'Aragó; oficial d'Instrucció Pública de l'Estat francès, sent condecorat en les "Palmas Acadèmiques" pel dit país; president de la Real Acadèmia de Medicina de València, sent el primer farmacèutic que ocupà dit càrrec; acadèmic corresponent de la Real Acadèmia Nacional de Farmàcia...

Posseí una faceta artística ben digna d'admirar. Els seus anys d'estudi en Belles Arts el portaren a ser el dibuixant de les imàgens que utilisava en la publicitat dels seus productes, i segurament ad ells els degué que el nomenaren acadèmic de la R. A. de Belles Arts de Sant Carles, sent, ademés, un notable pintor. Ad eixa caent artística li devem que fora ponent de la secció de Monuments de l'Ajuntament de València i que gràcies ad ell se conseguira salvar el treginat de la "Sala Dorada" de l'antiga Casa de la Ciutat, lloc a on el Colege de Boticaris del Regne de València celebrava les seues sessions i els seus juïns. El treginat està actualment en el Saló Dorat del Consolat de Mar de la Llonja de València.

En la seua faceta d'escriptor, fon el fundador i redactor de la revista *El Mensajero de la Farmacia Moderna*, i publicà numerosos artículs de totes les seues branques vitals.

Encara destacà en una atra caent, la política. Militant del Partit Unió Republicana Autonomista (PURA), havia treballat en diversos consistoris municipals i, una volta celebrades les eleccions municipals en 1931, fon elegit Alcalde de la Ciutat de València, el 16 d'abril. No estigué molt de temps en el càrrec, pero en la seua etapa en l'alcaldia fon l'impulsor de la constitució d'una comissió regional per a la redacció del projecte d'Estatut d'Autonomia Valencià, en juliol d'eixe any. També se sollicità des de l'Ajuntament l'implantació del bilin-